

Budgetforslag for Klima- og Miljøudvalget

Indhold

1.	Indledning.....	3
1.1	Formålet med budgethæftet.....	3
1.2	Temaer i årets budgetlægning	3
1.3	Hvad indeholder budgethæftet?.....	3
2.	Spilleregler for budgetlægningen.....	4
2.1	Drift	4
2.2	Anlæg.....	4
3.	Budgetrammer	5
4.	Forslag til driftsbudget	7
4.1	Udfordringer.....	8
4.2	Driftsønsker	9
4.3	Finansiering	10
5.	Budgetforudsætninger i driftsbudgettet.....	11
5.1	Aktiviteter.....	11
5.2	Øvrige budgetforudsætninger.....	11
6.	Forslag til anlægsbudget	12
6.1	Teknisk tilretning af anlægsbudgettet	12
6.2	Forklaring af større tekniske ændringer.....	13
6.3	Nye anlægsønsker inkl. finansiering.....	14
6.4	Afledt drift af anlægsprojekter.....	15

1. Indledning

1.1 Formålet med budgethæftet

Formålet med budgethæftet er at skabe et samlet overblik over udvalgets forslag til drifts- og anlægsbudget. Formålet er desuden at lave et let genkendeligt materiale, der gør det let at læse budgetforslagene på tværs af udvalg. Ved brug af hæftet får borgere, politikere og embedsmænd den samme indgang til indholdet af budgetforslaget, hvorfor man kan drøfte tal og beskrivelser på samme grundlag.

1.2 Temaer i årets budgetlægning

Temaerne i årets budgetlægning er følgende:

- Implementering af den ny affaldsordning
- Takstordning i forbindelse med rottebekæmpelse

1.3 Hvad indeholder budgethæftet?

Denne udgave af budgethæftet er til møde i Klima- og Miljøudvalget den 31.05.2018.

På mødet skal udvalget drøfte følgende:

- Midtvejsdrøftelse af driftsbudget, inkl. forsyningsvirksomheden Revas
- Håndtering af fremtidige budgetudfordringer og ønsker samt forslag til finansiering
- Prioritering af nye anlægsønsker
- Budgetforslag for forsyning

- Budgetforslag for rottebekæmpelse inklusiv takst

Siden udvalget sidst blev forelagt budgethæftet er det suppleret med følgende nye oplysninger:

Forslag til budget for forsyning samt takst på rottebekæmpelse.

Inde i budgethæftet er der lavet en historik, så det ses, hvornår udvalget sidst behandlede de forskellige emner.

2. Spilleregler for budgetlægningen

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 14.marts 2018 (sag nr. 2) spillereglerne for årets budgetlægning, som er beskrevet nedenfor.

2.1 Drift

Udvalgene udarbejder budgetforslag inden for de udmeldte rammer, der er beregnet ud fra de principper, som er godkendt af Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Der er ikke udpeget særlige budgetudfordringer, som kan rejses overfor byrådet. Det betyder, at det enkelte fagudvalg selv skal finansiere eventuelle budgetudfordringer og driftsønsker inden for eget budget.

Der skal i 2019 findes effektiviseringer for en procent svarende til 37,5 mio. kr. Opgaven med at finde disse effektiviseringer er forankret i Økonomi- og Erhvervsudvalget. Som udgangspunkt skal det enkelte fagudvalg derfor ikke selv indregne effektiviseringsforslag i sit budgetforslag. Hvis et fagudvalg selv finder effektiviseringer i budgetlægningen, vil gevinsterne herved tilfalde udvalgsområdet og kunne finansiere evt. udfordringer eller driftsønsker.

Udvalgenes servicerammer er derfor ikke reduceret i 2019. Reduktionen på en procent svarende til 37,5 mio. kr. ligger foreløbigt under Økonomi- og Erhvervsudvalget som en ikke-udmøntet pulje. Udvalgenes servicerammer er reduceret med en halv procent årligt i 2020 til 2022, jf. byrådets effektiviseringsstrategi.

2.2 Anlæg

Økonomi- og Erhvervsudvalget har vedtaget følgende spilleregler for anlæg:

1. Udvalgene kan foreslå nye anlægsønsker i hele budgetperioden inden for uændrede rammer i hvert budgetår.

2. Nye anlægsønsker skal være fuldt finansierede ved bortfald eller reduktion af eksisterende anlægsprojekter inden for det enkelte udvalg, så udvalgets anlægsramme er uændret i hvert budgetår.
3. Alternativt kan udvalgene udskyde anlægsprojekter til 2023 for at finde fuld finansiering af nye anlægsønsker (alternativ til punkt 2).

De restriktive krav skyldes, at der allerede er vedtaget et stort anlægsprogram, og desuden at udgifterne allerede overstiger den forventede ramme, som staten fastsætter.

Eksempel 1: spilleregel ikke overholdt

Anlægsprojekt	2019	2020	2021	2022
Nye ønsker				
Nyt anlægsønske		10.000		
Finansiering				
Eksisterende projekt		-10.000	10.000	0
I alt	0	0	10.000	0

Eksempel 2: spilleregel overholdt

Anlægsprojekt	2019	2020	2021	2022	2023
Nye ønsker					
Nyt anlægsønske		10.000			
Finansiering					
Eksisterende projekt		-10.000			10.000
I alt	0	0	0	0	10.000

3.- Budgetrammer

Nedenfor ses de økonomiske rammer, som er udgangspunktet for udarbejdelsen af budgetforslaget.

Budgetrammer (i 1.000 kr. og 2019-prisniveau)

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2017	Oprindeligt budget 2018	Korrigeret budget 2018	Forventet regnskab 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Forsyningsområdet	-12.489	-1.852	-1.852	10.941	1.591	-1.739	-2.239	-2.239
Plan-, natur- og miljøområdet	15.226	13.770	17.435	17.879	16.125	16.028	15.929	15.847
I alt	2.737	11.918	15.583	28.820	17.716	14.289	13.690	13.608

Rammerne er justeret med følgende forhold:

- Kommunernes Landsforenings seneste skøn for pris- og lønudviklingen
- Overførslerne fra 2017 er indarbejdet i hhv. det korrigerede budget 2018 og budforslaget for 2019
- Budget for forsyning 2019-2022, se bemærkninger i nedenstående
- Beregning af takster på rottebekæmpelse, se uddybning i nedenstående

Forsyning:

I ovenstående ses udvalgets samlede budgetforslag for forsyning. Der er indarbejdet forvaltningens anbefaling om uændrede takster på dagrenovation i 2019. Takster for indsamling af dagrenovation, benyttelse af genbrugsstationer, aflevering af papir og glas, farligt affald og andet affald m.v. i 2019 fremgår af bilag 2.

Forsyningsområdets økonomi skal over en kortere årrække hvile i sig selv. Driftsoverskuddet skal løbende anvendes til anlæg, reinvestering samt skabe balance i mellemværende med kommunekassen.

Af nedenstående tabel fremgår mellemværende med kommunekassen i budgetperioden når forslag til driftsbudgettet samt anlægsbudgettet ses samlet. Forslag til anlægsbudget for forsyning fremgår af afsnit 6.1

Tabel 1: Mellemværende med kommunekassen 2019-2022:

(Beløb i 1.000 kr.)	2019	2020	2021	2022
Beholdning Primo	3.907	9.909	11.635	9.396
Driftsresultat	1.592	-1.739	-2.239	-2.239
Anlægsudgifter	4.410	3.465	0	0
Netto-udgift	6.002	1.726	-2.239	-2.239
Mellemværende med kommunekassen	9.909	11.635	9.396	7.157

(-) Tilgodehavende i kommunekassen

(+) gæld til kommunekassen

Det ses, at udviklingen i mellemværende med kommunekassen i budgetperioden er svingende, men med fald i gæld til kommunen i slutningen af budgetperioden. Gælden skyldes implementering og investeringer som følge af ny ordning for indsamling af dagrenovation og ressourcer. Denne investering indgår i den samlede balance for mellemværende mellem forsyning samt kommunen. Af tabel nr. 1 fremgår en reetablering af gælden i slutningen af perioden, hvilket baseres på en eventuel takststigning på 6% fra 2020.

Takst på rottebekæmpelse:

Efter § 53 i bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter mv. kan kommunen opkræve gebyr til dækning af omkostningerne heraf.

Gebyret pålægges samtlige faste ejendomme i kommunen og opkræves som en andel af ejendomsværdien.

Omkostningerne til rottebekæmpelse i 2019 skønnes at andrage ca. 4.364 t.kr. inkl. administration, IT-systemer og elektroniske fælder mv.

Ny bekendtgørelse på området pr. 1. januar 2018 betyder, at udgifterne til rottebekæmpelse bliver højere end tidligere, hvilket vil blive finansieret ved ændring i taksten. Af primære ændringer kan nævnes, at der skal foretages bygningsgennemgang af ca. 2.000 tilsynspligtige ejendomme. Derudover skal der fra 1. januar 2019 bekæmpes rotter i boligen i weekenden og på helligdage samt foretages øget kontrol med privat bekæmpelse.

Gebyret i 2018 udgør 0,040 promille.

Ud fra de forventede ejendomsværdier (ca. 81,2 mia. kr.) foreslås det, at gebyret for 2019 fastsættes til 0,054 promille af ejendomsvurderingerne. Denne sats vil give et provenu på ca. 4.384 t.kr., der er indregnet i budgetrammen for Plan-, natur- og miljøområdet i budgetperioden 2019-2022.

4. Forslag til driftsbudget

Forslaget til driftsbudget består af tre hovedelementer: udfordringer, nye driftsønsker og forslag til finansiering af disse. Med de spilleregler, som Byrådet har vedtaget, skal udvalget selv finansiere både udfordringer og driftsønsker. Hvis budgettet ikke balancerer kan driftsønsker derfor vælges fra eller nye forslag til finansiering vælges til.

Det bemærkes, at budgetprocessen er en løbende proces, hvorfor nedenstående er en del af et statusbillede, som der løbende arbejdes med frem til det endelige forslag.

I afsnit 4 opgøres det først, om der totalt er balance i driftsbudgettet.

Dernæst beskrives alle tre delelementer: udfordringer (afsnit 4.1), nye driftsønsker (afsnit 4.2) og forslag til finansiering af disse (afsnit 4.3).

Budgetbalance (i 1.000 kr.)

Afsnit	Forslag	2019	2020	2021	2022
4.1	Udfordringer	0	500	650	750
4.2	Driftsønsker	0	0	0	0
4.3	Finansiering	0	0	0	0
I alt		0	500	650	750

Tabellen nedenfor viser, om der er budgetudfordring direkte afledt af anlægsønske til budget 2019-2022.

Forvaltningen har ikke på nuværende tidspunkt forholdt sig til finansiering af driftsomkostninger afledt af anlægsønske for 2020 og frem. Det afventer en afklaring ultimo 2018 af det videre arbejde med udformning af vandløbsregulativer.

Budgetbalance på politikområder (i 1.000 kr.)

Politikområde	2019	2020	2021	2022
Forsyningsområdet	0	0	0	0
Plan-, natur- og miljøområdet	0	500	650	750
I alt	0	500	650	750

Tabellen ovenfor viser at der er ubalance på driftsbudgettet. Der henvises til afsnit 4.1 for yderligere uddybning.

Definitioner

Udfordringer defineres som ændrede forhold, der vil medføre et økonomiske pres. De vil primært opstå som følge af udefra kommende påvirkninger fx demografi eller ny lovgivning uden fuld finansiering. Sekundært kan udfordringer også være utilsigtede konsekvenser af politiske beslutninger samt driftsmæssige problemer, der ikke kunne forudses.

Driftsønsker defineres som ønskværdige ændringer, som kan gennemføres, hvis det er muligt at finde finansiering. Det kan eksempelvis være serviceforbedringer eller kvalitetsforbedringer.

Det gælder som princip, at udfordringer skal håndteres før ønsker.

4.1 Udfordringer

Nedenfor beskrives de udfordringer, som der skal findes finansiering til i budgetforslaget.

Udfordringer i budgetforslaget (i 1.000 kr.)

Nr.	Udfordring	2019	2020	2021	2022	Beskrivelse	Senest drøftet
Forsyningsområdet							
	Afledt drift af anlægsprojekter	0	0	0	0		
	I alt	0	0	0	0		
Plan-, natur- og miljøområdet							
1	Afledt drift af anlægsprojekter	0	500	650	750	Reviderede regulativer	26.04.2018
	I alt	0	500	650	750		
	Udfordringer i alt	0	500	650	750		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvermarkeret

Politikområde Plan-, natur- og miljøområdet

AD 1) Afledt drift af anlægsprojekter

Det må forventes at de nye regulativer efterhånden som de vedtages vil medføre øgede omkostninger til vandløbsvedligeholdelsen, dels i form af udgifter til intensiveret vedligeholdelse, dels i form af øget tidsforbrug til tilsyn.

Forvaltningen har ikke på nuværende tidspunkt forholdt sig til finansiering af driftsomkostninger afledt af anlægsønske for 2020 og frem. Det afventer en afklaring ultimo 2018 af det videre arbejde med udformning af vandløbsregulativer.

4.2 Driftsønsker

Nedenfor beskrives udvalgets driftsønsker, dvs. nye initiativer/tiltag, som der skal findes finansiering til i budgetforslaget.

Driftsønsker i budgetforslaget (i 1.000 kr.)

Nr.	Driftsønske	2019	2020	2021	2022	Beskrivelse	Senest drøftet
Forsyningsområdet							
	I alt	0	0	0	0		
Plan-, natur- og miljøområdet							
	I alt	0	0	0	0		
	Driftsønsker i alt	0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvemarkeret

Der er ikke fremlagt driftsønsker i forbindelse med budgetlægning 2019-2022

4.3 Finansiering

Nedenfor beskrives de finansieringsforslag, som skal finansiere udvalgets udfordringer og driftsønsker.

Finansiering i budgetforslaget (i 1.000 kr.)

Nr.	Finansiering	2019	2020	2021	2022	Beskrivelse	Senest drøftet
Forsyningsområdet							
I alt		0	0	0	0		
Plan-, natur- og miljøområdet							
I alt		0	0	0	0		
Finansiering i alt		0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvemarkeret

5. Budgetforudsætninger i driftsbudgettet

Der redegøres nedenfor for de væsentligste budgetforudsætninger.

5.1 Aktiviteter

Intet

5.2 Øvrige budgetforudsætninger

Pris- og lønfremskrivinger i henhold til udmeldt af Kommunernes Landsforening er indarbejdet

Takster: Der er i dette budgethæfte forelagt forvaltningens oplæg til takster på forsyning samt rottebekæmpelse.

6. Forslag til anlægsbudget

6.1 Teknisk tilretning af anlægsbudgettet

Som en del af budgetforslaget, skal udvalget aflevere et teknisk tilrettet anlægsbudget korrigeret for tekniske ændringer. Formålet med den tekniske tilretning er, at budgettet afspejler en realistisk tidsplan. Nedenfor ses først det vedtagne budget og dernæst budgettet efter tekniske ændringer. Bemærkninger til de enkelte projekter kan ses på dette [link](#) under punktet bemærkninger.

Anlægsbasisbudget Klima- og Miljøudvalget (i 1.000 kr. og 2019-prisniveau)

Nr.	Anlægsprojekt	VEDTAGET BUDGET					BUDGET EFTER TEKNISKE ÆNDRINGER				
		2019	2020	2021	2022	I alt	2019	2020	2021	2022	I alt
1	Birke Sø	26	-	-	-	26	26	-	-	-	26
2	Kommunal vandhandleplan, Ormstrup Sø	207	-	-	-	207	207	-	-	-	207
3	Indsatsplan for klimatilpasning	1.050	1.050	1.050	1.050	4.200	1.050	1.050	1.050	1.050	4.200
4	Udtagning af lavbundsarealer og naturgenopretning bl.a. i Nørreådal	1.066	1.067	1.067	-	3.200	1.066	1.067	1.067	-	3.200
5	Pulje til mindre anlægsbehov	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
6	Udvikling af Viborg Naturpark	203	203	203	-	609	203	203	203	-	609
7	Indsats til forbedring af vandkvalitet i Viborgsøerne	1.780	-	-	-	1.780	1.780	-	-	-	1.780
8	Ådalsprojekter ved mindre vandløb	200	-	-	-	200	-	200	-	-	200
9	Vådområdet Fly Enge, realisering	4.611	-	-	-	4.611	4.611	-	-	-	4.611
10	Vådområdet Fly Enge, realisering (indtægter)	-4.790	-	-	-	-4.790	-4.790	-	-	-	-4.790
11	Vådområdet Skjern Hovedgård, realisering (udgifter)	1.017	-	-	-	1.017	1.017	-	-	-	1.017
12	Vådområdet Skjern Hovedgård, realisering (indtægter)	-1.631	-	-	-	-1.631	-1.631	-	-	-	-1.631
13	Natura 2000 og vandplansprojekter (2015) - (udgifter)	-	-	-	-	-	910	-	-	-	-
14	Natura 2000 og vandplanprojekter (2015) - (indtægter)	-	-	-	-	-	-4.925	-	-	-	-
15	Natura 2000 og vandplanprojekter 2016 (udgifter)	11.800	4.100	4.100	4.100	24.100	-	-	-	-	-
16	Natura 2000 og vandplanprojekter 2016 (indtægter)	-11.800	-4.100	-4.100	-4.100	-24.100	-	-	-	-	-

Udarbejdelse af budgetforslag for Klima- og Miljøudvalget

17	Natura 2000 og vandplanprojekter - ramme (indtægter)	-	-	-	-	-2.500	-6.000	-7.000	8.600	-
18	Natura 2000 og vandplanprojekter - ramme (udgifter)	-	-	-	-	2.500	6.000	7.000	8.600	-
19	Vandplanprojekter 2014 - indtægter	-	-	-	-	-3.300	-	-	-	-
20	Vandplanprojekter 2014 - udgifter	-	-	-	-	2.800	-	-	-	-
21	Forberedelse af regulativrevision	1.050	-	-	-	1.050	1.050	-	-	1.050
22	Pulje til samarbejde om grundvandsbeskyttelse og udvikling af rekreative muligheder	350	350	350	350	1.400	350	350	350	1.400
23	Løbende spildevandsplanlægning	250	250	250	250	1.000	250	250	250	1.000
Anlægsbudget i alt		6.389	3.920	3.920	2.650	16.879	1.674	4.120	3.920	2.650
Nettoændring til anlægsbudget i alt							-4.715	200	0	0

* På nuværende tidspunkt består budget efter tekniske ændringer af det vedtagne budget korrigeret for tillægsbevillinger og overførsler fra 2017. Tidsforskydninger af anlæg indarbejdes senere.

Anlægsbasisbudget forsyning (i 1.000 kr. og 2019-prisniveau)

Nr.	Anlægsprojekt	VEDTAGET BUDGET					BUDGET EFTER TEKNISKE ÆNDRINGER				
		2019	2020	2021	2022	I alt	2019	2020	2021	2022	I alt
1	Grønt køkkenaffald	3.470	3.465	-	-	6.935	3.470	3.465	-	-	6.935
2	Opdatering af pladser i forhold til miljøgodkendelser	940	-	-	-	940	940	-	-	-	940
Anlægsbudget i alt		4.410	3.465	0	0	7.875	4.410	3.465	0	0	7.875
Nettoændring til anlægsbudget i alt							0	0	0	0	0

6.2 Forklaring af større tekniske ændringer

Tekniske ændringer består alene af overførsel fra 2017 til 2019 samt en mindre korrektion på projektet "Ådalsprojekter ved mindre vand". Denne korrektion er beskrevet i afsnit 6.3.

6.3 Nye anlægsønsker inkl. finansiering

Nedenfor ses udvalgets forslag til nye anlægsønsker inkl. forslag til finansiering af disse. Efter de spilleregler, som Byrådet har vedtaget, skal alle nye anlægsønsker være fuldt finansierede i det enkelte år ved bortfald eller reduktion af allerede vedtagne anlægsprojekter.

Nye anlægsønsker inkl. finansiering (i 1.000 kr.)

Nr.	Anlægsprojekt	2019	2020	2021	2022	Beskrivelse	Senest drøftet
Nye ønsker							
1	Forberedelse af regulativrevision		550				26.04.2018
Finansiering							
	Mindre ådalsprojekter		-200				26.04.2018
	Pulje til samarbejde om grundvandsbeskyttelse og udvikling af rekreative muligheder		-350				26.04.2018
	I alt	0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvemarkeret

Tabellen viser, at forvaltningen har anlægsønsker men ligeledes har finansiering hertil. I forbindelse med teknisk korrektion af anlægsbudgettet, vil anlægsønske og finansiering heraf overholde spillereglerne.

AD 1) Forberedelse af regulativrevision

Der har i periode 2016 til 2019 årligt været reserveret 1 mio. kr. til revision af vandløbsregulativer. Opgaven omfatter 475 km offentlige vandløb og er omfangsrig både administrativt, myndighedsmæssigt og teknisk og forventes derfor at strække sig over yderligere 4 år frem til 2023. I 2020 foreslås opgaven finansieret af eksisterende reservationer til ådalsprojekter i mindre vandløb (2019), pulje til samarbejdsprojekter om grundvandsbeskyttelse og udvikling af rekreative muligheder (2020). Der foreslås i 2020 kun reserveret 550.000 kr. til opgaven, da der dette år forventes at være et mindre behov for midler til ny opmåling af vandløb.

Der gøres opmærksom på at der i 2018 er reserveret 820.000 kr. til naturgenopretning af Søndre Mose, såfremt disse ikke disponeres hertil vil de evt. kunne reserveres til dette projekt.

Finansiering af opgaven fra 2021 og frem afventer en afklaring ultimo 2018 af det videre arbejde med udformning af vandløbsregulativer.

6.4 Afledt drift af anlægsprojekter

Nedenfor ses, hvad anlægsprojekterne medfører af afledte driftsudgifter, som ikke er indeholdt i det vedtagne driftsbudget. Der kan både være tale om afledt drift af nye anlægsønsker og afledt drift af eksisterende projekter.

De afledte driftsudgifter er indregnet i forslaget til driftsbudget under budgetudfordringer.

Afledt drift af anlægsprojekter (i 1.000 kr.)

Nr.	Anlægsprojekt	2019	2020	2021	2022	Beskrivelse	Senest drøftet
Forsyningsområdet							
I alt		0	0	0	0		
Plan-, natur- og miljøområdet							
1	Forberedelse af regulativrevision		500	650	750		26.04.2018
I alt		0	500	650	750		
Afledt drift i alt		0	500	650	750		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvemarkeret

AD 1) Forberedelse af regulativrevision

Det må forventes at de nye regulativer efterhånden som de vedtages vil medføre øgede omkostninger til vandløbsvedligeholdelsen, dels i form af udgifter til intensiveret vedligeholdelse, dels i form af øget tidsforbrug til tilsyn.

Forvaltningen har ikke på nuværende tidspunkt forholdt sig til finansiering af driftsomkostninger afledt af anlægsønske for 2020 og frem. Det afventer en afklaring ultimo 2018 af det videre arbejde med udformning af vandløbsregulativer.